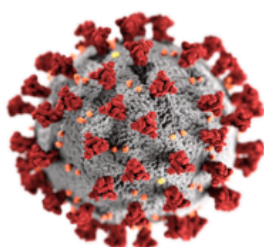

Smittspridaren

Nyheter från Smittskyddsenheten i Region Västerbotten

Smittspridaren nr 2 • 2020

Under 2020 har i princip allt inom vård och smittskydd handlat om covid-19. Vi kommer här att informera lite kortfattat om covid-19, men också om annat aktuellt inom smittskyddsområdet.

Aktuellt om covid-19

Pandemin är långt ifrån över. Vi kommer att få leva med restriktioner kring denna infektion under lång tid framöver. När vi skriver detta i månadsskiftet september/oktober har vi en ökning av antalet fall i länet, framförallt i Umeå. Orsakerna till ökningen är säkert flera, till exempel tas det nu mycket fler prover varje vecka och en del har nog tröttnat på restriktionerna. De allra flesta fallen är lindrigt sjuka och behöver inte sjukhusvård. Vi ser utbrott i samband med fysiska möten på arbetsplatser, restaurangbesök, fester och inom idrottsföreningar. Vi måste nu alla hålla ut och fortfarande arbeta hemifrån om möjligt. Även hålla avstånd till andra och vara noga med handhygien samt undvika större sammankomster.

Egenprovtagning kan nu även ske av personer utan Bank-ID om de har fullständigt svenskt personnummer. Tonåringar kan säkert klara av egenprovtagning helt på egen hand. Yngre skolbarn rekommenderas assisterad egenprovtagning, dvs hämta ut egenprovtagningsskit och få hjälp av personal på hälsocentral eller sjukstuga med provtagningen. Det är viktigt att det framgår av webbplatsen 1177.se hur provtagning går till på respektive hälsocentral/sjukstuga.

Barn under 6 år blir ofta förkylda och de rekommenderas inte provtagning vid varje förkyllning, utan enbart i vissa undantagsfall. De rekommenderas istället i första hand att stanna hemma tills de är friska och ytterligare 2 dagar. Vid gott allmäntillstånd, men med lindriga kvarvarande symtom som till exempel hosta eller klar rinnsnuva kan barnet återgå till verksamheten efter sju dagar sedan insjuknandet.

Från 1 oktober kan en hushållskontakt till en smittad person få en förhållningsregel att stanna hemma och undvika att träffa andra i 7 dagar, men får vistas utomhus. Om personen inte fått symtom efter 5 dagar rekommenderas PCR-test. Om möjlighet finns kan den isolerade arbeta hemifrån, i annat fall krävs ett läkarintyg för smittbärrarpenning. Barn i förskola, grundskola och gymnasiesärskola undantas från denna nya regel och kan fortsätta i sin verksamhet så länge de är symtomfria.

Läs mer på Smittskyddsenhetens och Folkhälsomyndighetens webbplatser

<https://regionvasterbotten.se/smittskydd/coronavirus>

och på vårdhygiens <https://regionvasterbotten.se/for-vardgivare/behandlingsstod-och-vardriktlinjer/vardhygien/corona>

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/nyheter-och-press/nyhetsarkiv/2020/oktober/personer-som-bor-med-smittade-av-covid-19-ska-betraktas-som-mojliga-fall/>

Smittskyddsenheten

Region Västerbotten
901 89 Umeå

E-post:
smittskydd@regionvasterbotten.se

Stephan Stenmark

Smittskyddsläkare
090-785 14 00
stephan.stenmark
@regionvasterbotten.se

Gunilla Persson

Bitr. smittskyddsläkare
090-785 20 15
gunilla.k.persson
@regionvasterbotten.se

Therese Thunberg

Bitr. smittskyddsläkare
090-785 37 51
therese.thunberg
@regionvasterbotten.se

Lena Skedebrant

Smittskyddssköterska
090-785 37 65
lena.skedebrant
@regionvasterbotten.se

Denise Jarvis

Smittskyddssekreterare
090-785 13 68
denise.jarvis
@regionvasterbotten.se

Influensavaccination start 3 november

Under november prioriteras vaccination till personer 65 år eller äldre och de som riskerar allvarlig sjukdom av influensa. Vaccination av dessa grupper är från och med i år kostnadsfri. För att undvika köbildning med trängsel kommer vaccinationerna att utföras på olika sätt. Det viktiga är att allmänheten informeras via hälsocentralens/sjukstugans webbplats på 1177.se om hur vaccinationerna kommer att genomföras. Allmän information kommer att annonseras i länets dagstidningar, lokala blad och digitalt. Vaccination av hushållskontakter och vård- och omsorgspersonal kring dessa grupper bör också prioriteras under november månad.

Den 1 december påbörjas allmänhetens vaccination. All vaccination av vård- och omsorgspersonal inom regionen, kommunerna och privata sektorn bör i möjligaste mån ske på arbetsplatsen, för att ge mer utrymme för vaccination av personer som riskerar allvarlig sjukdom på hälsocentralerna. Drop in-vaccinationer på länets sjukhus kommer denna säsong att vara mycket begränsad. Information kommer att komma på lina.

På regionvasterbotten.se/smittydd har vi uppdaterat vår information om Influensa- och pneumokockvaccination Västerbotten 2020–2021.

Vaccinationstäckning barn

Det är viktigt att alla vaccinationer enligt Barnvaccinationsprogrammet fortsätter som vanligt. Folkhälsomyndigheten har nyligen publicerat en sammanställning av barnvaccinationerna för barn födda 2017:

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/ac113e02858e442391e329c19965091c/barnvaccinationsprogrammet-sverige-2019.pdf>

I Västerbotten är drygt 95% av alla 2-åringar fullvaccinerade enligt programmet. Allt fler flickor i Sverige är vaccinerade mot HPV. I slutet av 2019 hade 86 % av alla 13-åriga flickor vaccinerats med minst en dos och 80 % hade fått två doser. Från och med hösten 2020 kommer alla barn i årskurs 5, oavsett kön, att erbjudas HPV-vaccin. Läs mer på <https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittydd-beredskap/vaccinationer/vacciner-a-o/humant-papillomvirus-hpv/>

Kikhosta

Under 2019 rapporterades 62 all av kikhosta i Västerbotten, Majoriteten av fallen provtogs under augusti och september. Under 2020 har 14 fall hittills rapporterats. Då spädbarn riskerar att bli svårast sjuka och kan behöva sjukhusvård om de får kikhosta, är det viktigt med observans. Förebyggande åtgärder är tidig provtagning, diagnos och behandling med antibiotika när kikhosta misstänks hos ett spädbarn eller hos någon i spädbarnets närhet.

Vaccin mot kikhosta bör inte senareläggas och får ges redan vid 2,5 månaders ålder. Risken för allvarlig sjukdom minskar redan efter första vaccindosen. Läs mer om kikhosta <https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittydd-beredskap/vaccinationer/vacciner-a-o/kikhosta/>

Antibiotikaförskrivningen minskar

I den senaste rapporten från augusti 2020 har förskrivningen av antibiotika i Sverige minskat med 11 % det senaste året. I samtliga regioner har det skett en minskning. Gotland har minskat sin försäljning mest med 16 % och i Västerbotten var minskningen 9 %. Det kan finnas flera orsaker till minskningen. Bland annat kan de råd som getts under pandemin minskat spridningen av även andra luftvägsinfektioner och behovet av antibiotika minskat liksom att patienternas sökbeteende förändrats.

Avtal för att säkra antibiotika

I Sverige har antibiotikafrågan prioriterats högt vilket haft stor betydelse för arbetet med att motverka antibiotikaresistens och vi är ett av de länder i världen som har lägst resistensnivåer och antibiotikaförbrukning. För att sjukvården ska ha tillgång till verksamma antibiotika till patienter med svåra infektioner har nu Folkhälsomyndigheten ingått avtal för fem viktiga antibiotikaprodukter. Läs mer <https://www.folkhalsomyndigheten.se/nyheter-och-press/nyhetsarkiv/2020/augusti/folkhalsomyndigheten-har-ingatt-avtal-for-att-sakra-tillganglighet-till-viktiga-antibiotika>

Klamydia

Under första halvåret 2020 minskade både provtagningen och antalet positiva prov för både klamydia och gonorré. Vi tolkar det som en ”corona-effekt” och tror att trots allt pågår smittspridning. Därför bör testningen öka igen, speciellt bland pojkar/män. Det finns redan nu rapporter från Ungdomsmottagningarna som tyder på att både testning och antalet positiva provsvar för klamydia har ökat igen i samband med starten av höstterminen.

Sorkfeber och harpest

Få fall av sorkfeber har bekräftats i Västerbotten under 2020. Samma sak gäller för övriga norrlandsregioner. Under sommar och höst har hittills endast tre fall bekräftats i länet. Fem fall av harpest har hittills laboratorieverifierats under året i Västerbotten, men i Norrbotten har de hittills haft cirka 30 bekräftade fall.

Afrika poliofritt

Sedan 2016 har inget nytt fall diagnostiserats i Afrika och WHO har nu förklarat Afrika fritt från vilt poliovirus. Genom vaccinationskampanjer är polio på väg att utrotas. Vilt poliovirus finns nu bara i två länder, Afghanistan och Pakistan, där vaccinationskampanjerna har svårt att nå ut. Tidigare har smittkoppor utrotats på samma sätt.